

Jak rozumieć opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej?

Leksykon pojęć.

Analiza i synteza – operacje dokonywania rozkładu całości na poszczególne elementy składowe oraz scalania tych elementów w całość. Procesy te dotyczą również procesów poznawczych, w tym doznań zmysłowych i wzrokowych, słuchowych, dotykowo-ruchowych.

Analiza głoskowa – umiejętność rozkładu słów na poszczególne elementy składowe - głoski.

Analiza sylabowa – umiejętność rozkładania słów na sylaby.

Analizatory – neurofizjologiczna podstawa odbioru i odtwarzania bodźców w spostrzeżenia (wzrokowy - odbiór bodźców wzrokowych: liter, wyrazów, tekstu; słuchowy - odbiór dźwięków mowy).

Dostosowanie wymagań – zastosowanie takich kryteriów egzekwowania wiedzy i umiejętności, które uwzględniają możliwości i ograniczenia (dysfunkcje) oraz mocne strony rozwoju i funkcjonowania dziecka.

Dysleksja rozwojowa – specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu. Jest to syndrom zaburzeń uczenia się czytania (dysleksja), opanowania poprawnej formy pisowni (dysortografia), którym często towarzyszy niski poziom graficzny pisma (dysgrafia). Dysleksja nie wynika wprost z wad wzroku, słuchu ani z zaniedbań środowiskowych czy dydaktycznych. Rozpoznaje się je tylko w wypadku normy intelektualnej.

Koordinacja wzrokowo – ruchowa – zharmonizowanie się funkcji wzrokowych i ruchowo-manipulacyjnych, współpraca „oka” i „ręki”. U podstaw leży współpraca analizatora wzrokowego i kinestetyczno – ruchowego.

Lateralizacja – dominacja czynności ruchowych określonych części ciała:

- lateralizacja lewostronna – dominacja lewej strony ciała (lewej ręki, oka, nogi),
- lateralizacja prawostronna – dominacja prawej strony ciała (prawej ręki, oka, nogi),
- lateralizacja skrzyżowana – ustalona dominacja narządów ruchu i wzroku, jednakże nie po tej samej stronie ciała (np. dominacja prawego oka, lewej ręki oraz lewej nogi, a także inne warianty),

- lateralizacja nieustalona – brak lateralizacji określonej strony ciała, wyraża się jako oburęczność, obuocność. Ta postać charakterystyczna jest dla wczesnego rozwoju ruchowego.

Motoryka duża – sprawność ruchowa całego ciała (w tym zdolność utrzymywania równowagi ciała, koordynacja ruchów kończyn podczas biegania, skakania, chodzenia).

Motoryka mała – sprawność ruchowa rąk w zakresie szybkości ruchów, ich precyzji, czynności manualne niezbędne podczas samoobsługi, rysowania, pisania.

Nadpobudliwość psychoruchowa – skłonność do nadmiernej ruchliwości, nadaktywności bardzo często związana z zaburzeniami koncentracji uwagi.

Pamięć mimowolna (mechaniczna) - przyswajanie wiedzy w sposób mimowolny, nieświadomy.

Pamięć wzrokowa – zdolność do utrwalenia i przypominania informacji wizualnej (zapamiętywania spostrzeżeń wzrokowych) i dzięki temu przyswajania wiedzy. Taki sposób nauki nazywamy stylem uczenia się angażującym głównie funkcje wzrokowe (tzw. wzrokowcy).

Pamięć słuchowa – zdolność do utrwalania i przypominania informacji dźwiękowej (zapamiętywania spostrzeżeń słuchowych) i dzięki temu przyswajania wiedzy. Taki sposób nauki nazywamy stylem uczenia się angażującym głównie funkcje słuchowe (tzw. słuchowcy).

Pamięć słuchowa bezpośrednia (pamięć świeża) – pozwala zapamiętywać i natychmiast odtwarzać zapamiętany materiał. Wykorzystujemy ją pisząc dyktando, jest ograniczona do kilkudziesięciu sekund, potem materiał utrwała się w pamięci długotrwałej lub ulega zapomnieniu.

Rozwój psychoruchowy – całość procesów psychicznych (intelektualnych, orientacyjno-poznawczych oraz motorycznych) rozwijających się harmonijnie.

Rozwój psychoruchowy zaburzony – zakłócenia rozwoju ze względu na tempo, rytm rozwoju oraz dynamikę.

Rozwój psychoruchowy nieharmonijny – zakłócenia tempa rozwoju poszczególnych sfer procesów orientacyjno-poznawczych oraz motorycznych.

Słuch fonemowy – zdolność różnicowania głosek dzięki dokonywaniu analizy dźwięków mowy i odróżniania ich.

Sprawność manualna obniżona – opóźnienie lub nieprawidłowy rozwój motoryki rąk objawiający się opóźnieniem rozwoju praktyki, czyli opanowania ruchów specyficznych dla człowieka; niską sprawnością ruchową w formie małej precyzji drobnych ruchów rąk (np. wiązanie sznurowadeł, zapinanie guzików, ubieranie się). Niska sprawność manualna jest powodem wolnego tempa pisania, niestarannych zapisów.

Uwaga – proces zachodzący w mózgu, dzięki któremu człowiek kieruje swoją świadomością na określony obiekt. Ludzie, którzy potrafią dobrze skupić uwagę dokonują dobrej selekcji napływających informacji.

Zaburzenia orientacji przestrzennej – brak orientacji w lewej i prawej stronie własnego ciała oraz w kierunkach przestrzeni (tył, przód, wyżej, niżej, nad, pod). W późniejszym wieku pojawiają się trudności w rozumieniu rysunków, schematów, sytuacji przestrzennych, umiejscowieniu elementów na ilustracjach, określaniu wzajemnego ich położenia, orientacji na mapie.

Zaburzenia percepcji słuchowej (funkcji słuchowo – językowych) - słuchowe zaburzenia odbioru mowy, które nie są uwarunkowane niedosłuchem lecz zaburzeniami analizy i syntezy dźwięków mowy wynikającymi z nieprawidłowego funkcjonowania odpowiednich okolic mózgu, głównie lewej półkuli. Przejawiają się jako:

- zaburzenia słuchu fonemowego (sposobienie i różnicowanie dźwięków mowy),
- zaburzenia umiejętności fonologicznych, operowania częstkami fonologicznymi (głoski, sylaby),
- słaba ekspresja słowna (trudności z wyrażeniem swoich myśli za pośrednictwem słów).

Zaburzenia percepcji wzrokowej – zaburzenia analizy i syntezy wzrokowej, zaburzone sposobienie i różnicowanie kształtów, rejestracji położenia przestrzennego elementów. Dzieci z tego typu zaburzeniami mają trudności z rozpoznawaniem i nazywaniem przedmiotów na ilustracjach, w rozumieniu treści przedstawianych graficznie, rozpoznają małą liczbę szczegółów, mają problemy w rysowaniu i odwzorowywaniu kształtów z pamięci

i według wzoru, rysunki są ubogie. W pisaniu mylą podobne litery (l, t, ł), słabo zapamiętują kształt liter, a litery są nierówne, wychodzą poza linie.